

EDUSKUNNAN VASTAUS 213/2009 vp

Hallituksen esitys laeiksi palvelujen tarjoamisesta, rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain 1 §:n muuttamisesta ja Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi palvelujen tarjoamisesta, rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain 1 §:n muuttamisesta ja Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 216/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 22/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

palvelujen tarjoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän lain tarkoituksena on edistää palvelujen tarjoamisen vapautta.

Tätä lakia sovelletaan elinkeinotoiminnassa tuotettuihin palveluihin, joista tavallisesti maksetaan korvaus. Lisäksi tätä lakia sovelletaan palvelujen tarjoamisen edellytyksenä olevan luvan myöntämiseen.

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tätä lakia ei sovelleta:

1) rahoitus- ja vakuutuspalveluihin eikä amatillisiin ja yksilöllisiin lisäeläkejärjestelyihin liittyviin palveluihin;

2) viestintämarkkinalaissa (393/2003) tarkoitettujen verkkopalveluiden ja viestintäpalveluiden tarjoamiseen eikä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/58/EY tarkoitettuihin palveluihin;

- 3) kuljetus- ja satamapalveluihin;
- 4) työvoiman vuokraukseen;
- 5) terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön tarjoamiin palveluihin, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitetun palvelujen tuottajan tarjoamiin palveluihin eikä kunnan, kuntayhtymän ja valtion järjestämiin terveydenhuollon palveluihin;
- 6) lääkelaissa (395/1987) tarkoitetun apteekin, sivuapteekin, lääkekaapin, sairaala-apteekin ja lääkekeskuksen tarjoamiin palveluihin;
- 7) audiovisuaalisiin palveluihin ja radiolähetysiin;
- 8) arpajaislain (1047/2001) 2 §:ssä tarkoitettuihin arpajaisiin;
- 9) kunnan, kuntayhtymän ja valtion järjestämiin lasten ja nuorten huollon, lasten päivähoidon, vammaisten, kehitysvammaisten, vanhus-ten ja päihdehuollon palveluihin eikä muihin vastaaviin sosiaalihuollon palveluihin ja sosiaali-aseen asumiseen;
- 10) yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa (282/2002) tarkoitettuihin yksityisiin turvallisuuspalveluihin;
- 11) kaupanvahvistajan tarjoamiin palveluihin;
- 12) verotukseen.

3 §

Lain suhde muihin säännöksiin

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *palveluntarjoajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tai tuottaa palvelun;

- 2) *palvelun vastaanottajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää tai aikoo käyttää palvelua;

- 3) *luvalla* toimilupaa, lisenssiä, rekisteröintiä tai muuta vastaavaa toimivaltaisen viranomaisen hyväksymistä, joka on palvelutoiminnan aloittamisen tai harjoittamisen edellytyksenä;

- 4) *toimivaltaisella viranomaisella* sellaista valtion tai kunnan viranomaista taikka julkisoi-keudellista yhdistystä tai yksityistä toimijaa, joka myöntää 3 kohdassa tarkoitettuja lupia tai valvoo palveluntarjoajien toimintaa;

- 5) *säännellyllä ammatilla* ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1093/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua säänneltyä ammat- tia.

5 §

Oikeus harjoittaa elinkeinoa

Palveluntarjoajan oikeudesta harjoittaa elin-keinoa Suomessa säädetään elinkeinon harjoitta- misen oikeudesta annetussa laissa (122/1919). Ennen elinkeinotoiminnan aloittamista tehtävästä perusilmoituksesta Patentti- ja rekisterihalli- tukselle säädetään kaupparekisterilaissa (129/1979).

Palveluntarjoajalla, jolla on asuinpaikka toi- sessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa val- tiossa, on oikeus tarjota tilapäisesti palvelua Suomessa. Palveluntarjoajalla, joka on perustet- tu toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja jolla on sääntö- määräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoi- mipaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, on myös oikeus elinkei- non harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua sivuliikettä perustamatta tarjota tilapäisesti palvelua Suo- messa.

Tuomioistuin tai toimivaltainen viranomai- nen saa erikseen säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti rajoittaa tietyn palvelun tilapäistä tarjoamista, jos:

- 1) rajoitus on tarpeen yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tai kan-

santerveyden taikka ympäristön suojelemiseksi;
ja

2) rajoitus on syrjimätön ja oikeassa suhteessa tavoitteeseen nähden.

Palveluntarjoajan ja palvelun vastaanottajan väliseen palvelua koskevaan sopimukseen sovellettavasta laista säädetään erikseen.

6 §

Palvelun turvallisuuden varmistaminen

Jos tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen katsoo, että tilapäistä palvelun tarjoamista on yksittäistapauksessa tarpeen rajoittaa palvelun turvallisuuden varmistamiseksi, rajoitus voidaan toteuttaa sen lisäksi, mitä 5 §:n 3 momentissa säädetään, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

1) palveluntarjoajan sijoittautumisvaltiota on pyydetty ryhtymään asiassa toimenpiteisiin, mutta sijoittautumisvaltio ei ole toteuttanut toimenpiteitä tai toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä;

2) rajoituksesta ja sen syistä on ilmoitettu ennen sen toteuttamista Euroopan yhteisöjen komissiolle ja palveluntarjoajan sijoittautumisvaltiolle;

3) rajoitus on oikeassa suhteessa tavoitteeseen nähden.

Rajoitus voidaan toteuttaa aikaisintaan kolmen viikon kuluttua 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä. Kiireellisissä tapauksissa rajoitus voidaan kuitenkin toteuttaa heti ja sen estämättä, mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään. Euroopan yhteisöjen komissiolle ja palveluntarjoajan sijoittautumisvaltiolle on viipymättä ilmoitettava rajoituksesta ja syistä, joiden vuoksi tapaus on katsottu kiireelliseksi.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta rikostutkinnassa eikä käsiteltäessä asiaa tuomioistuimessa.

2 luku

Palveluntarjoajan velvollisuus antaa tietoja

7 §

Yleinen tiedonantovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajan saataville seuraavat tiedot:

1) palveluntarjoajan nimi ja oikeudellinen muoto;

2) palveluntarjoajan osoite, sähköpostiosoite ja muut yhteystiedot, joiden avulla palvelun vastaanottajat voivat osoittaa valituksensa palveluntarjoajalle ja josta he voivat pyytää palvelua koskevia tietoja;

3) mihin kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin palveluntarjoaja on mahdollisesti merkitty sekä palveluntarjoajan yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnus kyseisessä rekisterissä;

4) toimivaltaisen viranomaisen yhteystiedot, jos toiminta edellyttää lupaa;

5) palveluntarjoajan mahdollinen arvonlisäverotunniste;

6) palveluntarjoajan ammattinimike ja tieto siitä Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta, jossa nimike on annettu, ja ammattialajärjestöstä tai vastaavasta toimielimestä, jonka rekisteriin palveluntarjoaja on merkitty, jos palveluntarjoaja harjoittaa säänneltyä ammattia;

7) palveluntarjoajan mahdollisesti käyttämät vakiosopimusehdot;

8) palveluntarjoajan mahdollisesti käyttämä sopimusehto toimivaltaisesta tuomioistuimesta ja sovellettavasta lainsäädännöstä;

9) palvelun vastaanottajalle mahdollisesti annettava takuusitoumus;

10) palvelun hinta, jos palveluntarjoaja on määritellyt hinnan ennakolta;

11) palvelun keskeinen sisältö, jos se ei käy ilmi asiayhteydestä;

12) mahdollinen vastuuvakuutus tai vakuus ja sen maantieteellistä kattavuutta koskevat tiedot sekä vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot.

8 §

Pyynnöstä annettavat tiedot

Palveluntarjoajan on pyynnöstä annettava palvelun vastaanottajalle seuraavat tiedot:

1) palvelun hinta, jos palveluntarjoaja ei ole määritellyt palvelulle hintaa ennakolta, taikka, jos täsmällistä hintaa ei voida ilmoittaa, hinnan määräytymisen perusteet tai riittävän yksityiskohtainen hinta-arvio;

2) maininta palveluntarjoajaa koskevista ammatillisista säännöistä sekä siitä, missä ja miten ne ovat saatavilla, jos palveluntarjoaja harjoittaa säänneltyä ammattia;

3) tiedot monialatoiminnasta ja yhteistyöhankkeista, jotka liittyvät välittömästi tarjottavaan palveluun, ja tiedot eturistiriitojen välttämiseksi toteutetuista toimenpiteistä;

4) mahdolliset palveluntarjoajaa koskevat käytäntösäännöt ja osoite, jossa nämä säännöt ovat sähköisesti nähtävissä, sekä kielekset, joilla säännöt ovat saatavilla;

5) vastaanottajan käytettävissä mahdollisesti olevat tuomioistuinten ulkopuoliset riitojenratkaisumenettelyt sekä tieto siitä, miten saadaan yksityiskohtaiset tiedot tällaisista menettelyistä ja niiden soveltamisen edellytyksistä.

9 §

Tietojen antaminen palvelua esittelevässä asiakirjassa

Palveluntarjoajan on aina annettava 8 §:n 3 kohdassa tarkoitettut tiedot kaikissa asiakirjoissa, joissa tarjottavat palvelut esitellään yksityiskohtaisesti.

10 §

Tietojen antaminen

Palveluntarjoajan on annettava 7 §:ssä tarkoitettut tiedot palvelun vastaanottajan saataville:

1) paikassa, jossa palvelua tarjotaan tai jossa sopimus tehdään;

2) palveluntarjoajan antamassa osoitteessa internet-verkkosivuilla;

3) tarjottavia palveluja koskevista esitteistä; tai

4) muulla 1—3 kohtaan verrattavalla tavalla.

Palveluntarjoajan on annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot selkeästi ja hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä tai ennen palvelun tarjoamista, jos kirjallista sopimusta ei ole.

3 luku

Lupamenettely

11 §

Saapumistodistus

Toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä annettava palveluntarjoajalle, joka hakee lupaa, todistus lupahakemuksen saapumisesta (*saapumistodistus*). Jos hakemus on puutteellinen, saapumistodistus annetaan vasta, kun kyseiselle viranomaiselle on toimitettu asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat, selvitykset ja tiedot. Saapumistodistusta ei tarvitse antaa, jos sitä voidaan pitää tarpeettomana sen vuoksi, että viranomainen ratkaisee asian viipymättä.

Saapumistodistuksessa on mainittava lupahakemuksen arvioitu käsittelyaika.

Saapumistodistuksessa on lisäksi mainittava niistä 13 §:ssä tarkoitetuista tilanteista, joissa lupa katsotaan myönnettyksi, sekä siitä, miten lupa koskevaan päätökseen haetaan muutosta.

12 §

Lupahakemuksen käsittelyaika

Jollei lupahakemusta asian monitahoisuuden vuoksi saada ratkaistua saapumistodistuksessa arvioidussa käsittelyajassa, toimivaltaisen viranomaisen on ennen arvioidun ajan päättymistä asetettava käsittelylle lisää aika. Lisäajan pituudesta on ilmoitettava hakijalle ennen arvioidun käsittelyajan päättymistä.

Jollei lupahakemusta saada käsiteltyä lisäajassakaan, sen käsittelyä voidaan jatkaa vain yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä. Kä-

sittelyn jatkamisesta on ilmoitettava hakijalle ennen asetetun lisäajan päättymistä.

Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä tiedot lupahakemusten tavanomaisista käsittelyajoista yleisön saatavilla.

13 §

Luvan tuleminen myönnettyksi

Jos lupahakemusta ei ole käsitelty 11 §:n 2 momentissa tarkoitetussa määräajassa eikä määräaikaa ole jatkettu, lupa katsotaan myönnettyksi. Sama koskee tilannetta, jossa lupahakemusta ei saada käsiteltyä asetetussa lisäajassa eikä asian käsittelyn jatkamiselle ole perustetta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luvanhakijalle on annettava asiakirja, josta käy ilmi, että lupa katsotaan myönnettyksi.

14 §

Vaatimusten vastaavuus

Suomessa lupaa hakevalle palveluntarjoajalle, jolla on asuinpaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai joka on perustettu toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, ei saa luvan myöntämisen edellytyksenä asettaa sellaisia vaatimuksia, jotka vastaavat tai ovat päämäärältään olennaisesti samoja kuin vaatimukset, jotka palveluntarjoajalle on asetettu, kun sille on myönnetty lupa harjoittaa palvelutoimintaa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

15 §

Asiakirjojen vastaavuus

Jos 14 §:ssä tarkoitetun palveluntarjoajan on toimitettava laissa säädetyn vaatimuksen täyttymistä osoittava asiakirja, se voi olla toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa laadittu asiakirja, jolla on vastaava tarkoitus tai josta käy ilmi, että kyseinen vaatimus täyttyy.

Asiakirja saadaan tällöin vaatia alkuperäisenä, oikeaksi todistettuna jäljennöksenä tai virallisena käännöksenä vain, jos siihen on yleisen edun mukainen pakottava syy. Asiakirjasta voidaan kuitenkin vaatia esitettäväksi suomen- tai ruotsinkielinen oikeaksi todistamaton käännös.

4 luku

Hallinnolliset säännökset

16 §

Hallinnollinen yhteyspiste

Kuluttajavirasto toimii palveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY (*palveludirektiivi*) 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna yhteyspisteenä.

17 §

Vakavan vahingon mahdollisuutta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee sellaisia palveluun liittyviä seikkoja, jotka voivat aiheuttaa vakavaa vahinkoa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle taikka ympäristölle Suomessa tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sen on ilmoitettava tästä Kuluttajavirastolle, joka vastaa palveludirektiivin 32 artiklassa tarkoitetun varoitussjärjestelmän käytöstä.

18 §

Rajat ylittävä viranomaisyhteistyö

Toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen palveludirektiivin nojalla esittämästä perustellusta pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisen on erikseen säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti tehtävä tarkastuksia ja muita asian vaatimia toimenpiteitä tarjottavan palvelun valvomiseksi sekä annettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle tiedot niiden tulok-

sista ja mahdollisesti toteutetuista toimenpiteistä.

19 §

Valvonta

Tämän lain 7—10 §:n noudattamista palveluntarjoajan ja kuluttajan välisessä suhteessa valvoo kuluttaja-asiamies. Valvontatehtävän hoitamisesta, oikeudesta määrätä seuraamuksia sekä asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi on voimassa, mitä niistä säädetään kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvussa ja Kuluttajavirastosta annetussa laissa (1056/1998).

5 luku

Voimaantulo

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 11—13 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta kuuden kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Laki

rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajat ylittävästä kieltomenettelystä 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1189/2000) 1 §:n 2 momentin 12 kohta, sellaisena kuin se on laissa 31/2005, ja
lisätään 1 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 31/2005, uusi 13 kohta seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

— — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitettuja direktiivejä ovat:

— — — — —
12) kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin

90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY;

13) palveluista sisämarkkinoilla annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Kuluttajavirastosta 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1056/1998) 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 801/2008, uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §

Tehtävät

voston direktiivistä 2006/123/EY johtuvien viranomaisten koskevien tiedottamisvelvoitteiden yhteensovittamisesta.

— — — — —
Kuluttajavirasto vastaa palveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2009
